

Chemiepark Chemelot

Wie de cijfers over de afmetingen, het aantal werknemers en het aantal hulpverleners op chemiepark Chemelot ziet, is diep onder de indruk. Het gigantische Limburgse complex telt dan ook maar liefst 57 fabrieken. De veiligheid in de 'stad op zich' vergt enorme inspanningen. Directeur Jos Keulen van Park Protection Chemelot is verantwoordelijk voor het dagelijkse reilen en zeilen van de veiligheidsorganisatie en vertelt over één van de grootste aangesloten industriecomplexen in Nederland.

De luchtfoto van chemiepark Chemelot laat zien hoe dicht alles op elkaar zit, fabrieken en snelwegen.

Functie:

Chemiepark Chemelot was voor kort bekend als DSM-terrein. Dat Nederlandse chemieconcern heeft echter enkele fabrieken verkocht. Het park heeft daarom de naam Chemelot meegekregen. Op Chemelot worden de basisproducten voor onder meer kunststoffen, kunstrubber, zoetstoffen en dergelijke gemaakt.

Grootte:

Chemelot is ongeveer 800 hectare groot. Dagelijks werken er zo'n tienduizend mensen in de 57 fabrieken. Daarnaast is op het terrein een Campus gevestigd, waar zo'n duizend wetenschappers onderzoek verrichten. 'We hebben voor de veiligheid 125 beroepsbrandweermensen, 200 brandweervrijwilligers, 100 beveiligingsmedewerkers, 350 BHV-ers en zeventig mensen die voor een 24-uur bezetting van meetploegen zorgen. Daarnaast zijn er verpleegkundigen, bedrijfsartsen en toxicologen beschikbaar voor de eerste medische hulp en advies. Onze veiligheidsorganisatie kost miljoenen per jaar en daar zit geen overheidsbijdrage bij', aldus Keulen

Ligging:

Chemelot ligt in de gemeentes Sittard-Geleen en Stein. Zowel de snelwegen A76 (Antwerpen - Heerlen - Aken) en A2 (Maastricht - Amsterdam) lopen dwars door het terrein heen. Bovendien loopt het spoor Sittard - Maastricht langs de zuidzijde van Chemelot.

Wie is de eerst verantwoordelijke voor de veiligheid?:

'Bij kleine calamiteiten zijn wij dat met onze bedrijfsbrandweer, bij grotere calamiteiten is de burgemeester dat', aldus Keulen. 'Wij hebben bijvoorbeeld wel eens een verkeersongeval of een kleine brand op het terrein. Die handelen we zelf af onder verantwoordelijkheid van een officier van dienst. Maar bij calamiteiten vanaf GRIP 2, met mogelijke effecten buiten de hekken, wordt de brandweer van de overheid er bij betrokken en dan zijn zij verantwoordelijk. Het is wel zo dat wij een sterk adviserende rol hebben richting de burgemeester bij een calamiteit. Onze mensen maken ook

deel uit van de operationele en beleidsstaven van de overheid. Zo'n honderd managers van fabrieken, mensen op cruciale posities, voorlichters etcetera draaien daarom piketdiensten. Als er wat gebeurt, zijn er dus meteen deskundigen aanwezig die de situatie van een fabriek kennen. Adviezen van zo'n persoon worden door de burgemeester zeer serieus genomen.'

Wat maakt de locatie bijzonder in relatie tot brandveiligheid?

'Niet alleen lopen er snelwegen door het terrein, we hebben ook een eigen haven in Stein. En verder komt er vliegverkeer over en liggen er woonwijken vlak achter het Chemelot terrein. Daarnaast loopt op het terrein zelf nog eens vijftig kilometer spoor plus zestig kilometer weg. Er zijn dus tal van zaken waar we vanaf het begin rekening mee moeten houden.'

Hoe is de procedure bij een calamiteit?

'Brandmelding komen eerst bij de meldkamer binnen. We werken met het GRIP-systeem, dus net zoals overheden. Wij schalen dus op dezelfde manier op. Afhankelijk van de omvang wordt de overheid ingeschakeld, maar de overheid wordt altijd geïnformeerd. Verder hangen op het hele terrein luidsprekers waarmee alle mensen kunnen worden gewaarschuwd.'

Wat zijn de aandachtspunten wat betreft preventie en bestrijding?

'Chemelot heeft sinds kort een artikel 13 aanwijzing die in september definitief in moet gaan. Dat houdt in dat we een terrein zijn met bovengemiddeld risico. Dit is in feite een herijking van de bestaande afspraken. Belangrijk voor Chemelot is een gelijkstelling van het veiligheidsniveau van alle fabrieken. Toen het nog alleen DSM was, was dat makkelijker. We willen de minimale eisen voor alle bedrijven gelijk trekken. Verder is de bluswatervoorziening een hot item.'

Is het complex ooit getroffen door een calamiteit?

'Twee jaar terug hebben we een ongeluk gehad bij een DSM melaminefabriek. Drie medewerkers zijn daarbij omgekomen. Dat was voor het eerst sinds dertig jaar dat er doden vielen te betreuren bij een ongeval. Verder gebeuren er wel eens kleine incidenten, zoals een lekkende leiding, enzovoort. Alle zaken rondom veiligheid staan erg hoog in het vaandel bij alle bedrijven. Je zou kunnen zeggen dat veiligheid onze tweede natuur is bij alles wat we doen op industriepark Chemelot.' (JW)

B&B